

ПРИКЛАДИ ІНДЕКСУВАННЯ ДОКУМЕНТІВ ЗА УДК У НАЦІОНАЛЬНІЙ БІБЛІОТЕЦІ УКРАЇНИ ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО

З часу впровадження УДК в Україні щороку на сторінках журналу «Бібліотечна планета», у рубриці «Колонка каталогізатора», ми подаємо приклади створених індексів на поняття, відсутні у таблицях УДК. Хоча за новою класифікацією працюємо вже сьомий рік, процес створення нових індексів залишається досить складним. Для максимально точного розкриття теми того чи іншого документа необхідна надзвичайна увага і чітке дотримання загальних вимог, правил індексування щодо побудови індексів УДК, які відображають основний зміст документа.

Завдання систематизаторів полягає в забезпеченні оперативного та якісного розкриття змісту документів, швидкого та якомога простішого пошуку запитів.

Одним із важливих напрямів роботи залишається побудова нових індексів на поняття, які відсутні у таблицях УДК, та поповнення ними власної робочої картотеки в електронній формі. У процесі роботи виникають труднощі, коли документ для відображення теми вміщує не одне, а кілька понять і вони відсутні у класифікаційній системі. У таких складних для нас до цього часу випадках систематизатори різних галузевих груп обговорюють проблемні питання, приймають методичні рішення щодо побудови індексів для наповнення ними робочої карто-

теки. Принципи взаємозамінності, оволодіння суміжними науками, як і раніше, допомагають у впорядкуванні великого обсягу інформації та побудові індексів за вказаною темою.

Дотримуючись загальних вимог методики індексування та положень чинних стандартів, а також використовуючи власні напрацювання, фахівці бібліотеки намагаються подавати основний зміст документа з необхідною та достатньою повнотою і точністю для забезпечення ефективного інформаційного пошуку.

У пропонуванні статті наводимо приклади створених комбінованих індексів на документи різних галузей знань, які становлять інтерес з погляду зручності й простоти у практичному використанні фахівцями бібліотек. Приклади охоплюють такі галузі знань, як: бібліотечна справа, друк, психологія, право, освіта, український фольклор, мистецтво, живопис, графіка, техніка.

Акцентуємо також увагу на формуванні індексів, які розкривають тему ментального здоров'я населення і військових, інклюзивної політики в Україні. Документи воєнної тематики сьогодні – це не тільки спогади ветеранів чи художні фільми, це правда про страшну реальність, яка турбує суспільство і яка змусила багатьох авторів зосередитися на висвітленні теми становлення українського війська, життя населення у складних умовах тривалого випробування війною.

Індекси УДК	Приклади бібліографічних записів
002.1-028.25:27-2](477):[655.532:7.034.7]]"16/17" 002.1 (Документи) -028.25 (Друковані) 27-2 (Богослужбові книги) 655.532 (Стиль та елементи друку) 7.034.7 (Бароко)	Стародруки українські – оформлення Курганова, Олена Юріївна. Від образу до художньої структури: стиль бароко в українській богослужбовій книзі XVII-XVIII ст. / Олена Курганова ; [відп. ред. Г. І. Ковальчук] ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т книгознавства. – Київ : Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського, 2023. – 356, [1] с. : іл. – 2-й тит. арк. англ. – Бібліогр.: с. 246–293.
024-054.73:005.336.4(1-87)]:027(477) 024 (Відносини з читачами (обслуговування). Регулювання користуванням бібліотекою) -054.73 (Біженці. Евакуйовані. Переміщені особи) 005.336.4 (Інтелектуальний капітал. Соціальні знання. Досвід) (1-87) (Зарубіжні країни) 027 (Універсальні бібліотеки)	Бібліотеки і суспільство Прокопенко Л. С. Роль бібліотек у формуванні соціального капіталу: зарубіжний досвід інтеграції біженців / Прокопенко Л. С., Лісова І. В. // Бібліотека. Наука. Комунікація. Актуальні питання збереження та інноваційного розвитку наукових бібліотек : матеріали Міжнар. наук. конф. (Київ, 3–5 жовт. 2023 р.) / відп. ред. О. М. Василенко ; відп. секр. М. В. Іванова. – Київ : НБУВ, 2023. – С. 139–142. – URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0004726
024-054.73:005.336.4(1-87)]:027(477) 024 (Відносини з читачами (обслуговування). Регулювання користуванням бібліотекою) -054.73 (Біженці. Евакуйовані. Переміщені особи) 005.336.4 (Інтелектуальний капітал. Соціальні знання. Досвід) (1-87) (Зарубіжні країни) 027 (Універсальні бібліотеки)	Ментальне здоров'я військовослужбовців Путівник у сфері ментального здоров'я військовослужбовців в умовах війни / Міжнар. фонд «Відродження». – Київ : Центр реадптації та реабілітації «ЯРМІЗ», 2023. – 86 с. : іл. – (Проект «Формування системи психологічного супроводу захисників та їхніх родин як запорука стійкості громад»). Кн. описана за обкл. – Предм. покажч.: с. 85–86
304.35(477)"2022.10/2023":355.48((470+571:477)"2022/..."(0.062)(084.1) 741.5:304.35(477)"2022.10/2023":355.48((470+571:477)"2022/..." 304.35 (Спосіб життя) 355.48 (Історія воен. Війни. Кампанії. Битви) 741.5 (Карикатури. Комікси. Сатиричні та гумористичні малюнки)	Спосіб життя, спричинений наслідками війни Блекаут : хроніки нашого життя під час війни Росії проти України / [А. Іваненко та ін. ; студія] Сері/граф. – Київ : Yakaboo publishing, 2023. – [62] с. : іл. Авт. зазнач. у вип. дан.

<p>342.951:349.233-057.36 342.951:344.1 342.951 (Адміністративне право окремих галузей) 349.233 (Матеріальна відповідальність за трудовою угодою) -057.36 (Особи на військовій службі. Особи на державній службі) 344.1 (Військове кримінальне право)</p>	<p>Матеріальна відповідальність військовослужбовців Бобров, Дмитро Володимирович. Матеріальна відповідальність військовослужбовців як інститут адміністративного права / Д. В. Бобров ; [за заг. ред. С. О. Кузніченка] ; М-во внутр. справ України, Одес. держ. ун-т внутр. справ. – Одеса : Юридика, 2023. – 222 с. – Бібліогр.: с. 202–219, у підрядк. прим. та наприкінці розд.</p>
<p>351.95:[352.07:004.9](477) 351.95 (Адміністративна юрисдикція, компетенція. Конфлікти гілок влади. Адміністративна Рада держави) 352.07 (Органи місцевого управління. Органи та заклади місцевого управління. Самоврядування) 004.9 (Прикладні інформаційні (комп'ютерні) технології)</p>	<p>Органи місцевого самоврядування – цифровізація Калюжна, Світлана Вікторівна. Суб'єкти інформаційного права в умовах цифрової трансформації в Україні: органи місцевого самоврядування / С. В. Калюжна ; за заг. ред. І. В. Арістової ; М-во освіти і науки України, Сум. нац. аграр. ун-т. – Одеса : Юридика, 2023. – 264 с. – (Серія: Наукова школа з інформаційного права). – Бібліогр.: с. 228–264.</p>
<p>373.3.016:81'243].043.2-056.2/.3 373.3 (Початкова школа. Початковий рівень. Підготовчі школи) .016 (Курс навчання. Предметне навчання) 81'243 (Іноземна мова. Засвоєна мова. Друга мова. Нерідна мова) .043.2 (Система спільного навчання (різних рас, статей тощо) -056.2/.3 (Особи за фізичним станом та станом здоров'я) (Особи залежно від розумових здібностей та психічного стану)</p>	<p>Інклюзивне навчання іноземних мов Лабінська Б. І. Теоретико-методичні засади інклюзивного навчання іноземних мов у початковій школі. – Чернівці : ЧНУ ім. Ю. Федьковича, 2022. – 559 с.</p>
<p>398.8(=161.2)(477-89<Полісся>-191.2-11) 784.4(=161.2)(477-89<Полісся>-191.2-11) 785.031.4(=161.2)(477-89<Полісся>-191.2-11) 398.8 (Фольклор. Народні пісні. Обрядові пісні. Хорові пісні) 784.4 (Вокальна музика. Популярні, обрядові, історичні пісні) 785.031.4 (Інструментальна народна музика) (477-89<Полісся>-191.2-11) (Центральне і Східне Полісся)</p>	<p>Український музичний фольклор Регіонально-жанрова антологія українського музичного фольклору / НАН України, Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського ; [голов. ред. Г. Скрипник]. – Київ : Видавництво ІМФЕ, 2016- . – Подвійна тит. сторінка. – На обкл. назва: Регіонально-жанрова антологія. – ISBN 978-966-02-8091-5. Т. 5 : Необрядовий музичний фольклор Центрального і Східного Полісся / упоряд. Людмили Єфремової [та ін.]. – 2023. – 567, [13] с. : нот. – Бібліогр.: с. 564–566 та у підрядк. прим. – Покажч.: с. 536–543, 555–562.</p>
<p>662.62/.8+665.71/.77]-028.82].012 662.62/.8 (Тверді палива) 665.71/.77 (Рідкі палива) -028.82 (Альтернативний) .012 (Контроль)</p>	<p>Альтернативні палива – виробництво Контроль та керування хіміко-технологічними процесами виробництва альтернативних палив : лаб. практикум для здобувачів вищої освіти ОС «Бакалавр» спец. 161 «Хімічні технології та інженерія». – Київ : НАУ, 2022. – 62, [1] с.</p>
<p>7 2 / 7 6 : 0 0 4 . 8] - 0 5 7 . 8 7 5 [3 7 8 . 6 : 6 2 9 . 7] (477)<НАУ>"20"(092)(083.824)(084.1) 7.01+330+004.056.55]:004.8]](082) 72/76 (Архітектура та образотворче мистецтво) 004.8 (Штучний інтелект) -057.875 (Студенти вищих навчальних закладів) 378.6 (Спеціальні коледжі з університетським статусом) 628.7 (Авіація та космонавтика) 7.01 (Теорія та філософія мистецтва) 330 (Економіка в цілому) 004.056.55 (Шифрування)</p>	<p>Студентські творчі роботи – штучний інтелект «Quo vadis – мистецтво на роздоріжжі», виставка студентських творчих робіт, виконаних у середовищі штучного інтелекту (2023 ; Одеса). Виставка студентських творчих робіт, виконаних у середовищі штучного інтелекту «Quo vadis – мистецтво на роздоріжжі» : кат. вист. робіт студентів ФНСА / [за заг. ред. В. В. Карпова]. – Одеса : Олді+, 2023. – 81 с. : іл. – У надзаг.: Нац. авіац. ун-т. – На обкл. назва: Quo vadis. – Бібліогр. наприкінці ст.</p>
<p>75/76.071.1(477)"19/20"(092)].075:[364-4-787.26:658.849.7](477.411)"2015"] (083.824)(084.1) 75/76 (Живопис та графіка) .071.1 (Художники) .075 (Комерційне управління в мистецтві) 364-4-787.26 (Соціальна участь громадськості) 658.849.7 (Продаж з аукціону)</p>	<p>Образотворче мистецтво – благодійні аукціони Мистецтво заради життя : благод. аукціон : 19.05.2015 : [каталог] / Благод. фонд Бориса Ложкіна [та ін. ; авт. передм. Б. Ложкін та Н. Заболотна]. – [Б. м. : б. в., 2015]. – 135, [1] с. : іл.</p>

Підготували:
Світлана Білик, завідувачка відділу,
Надія Марченко, головна бібліотекарка,
Лариса Ляшенко, завідувачка сектору
Національної бібліотеки
України імені Ярослава Мудрого